

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-415/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní umělecká škola Petra Ebena, Žamberk
Sídlo:	Masarykovo náměstí 145, 564 01 Žamberk
IČO:	72 087 668
Identifikátor:	691 002 525
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	PhDr. Hanou Chvátilovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Město Žamberk
Místo inspekční činnosti:	Masarykovo náměstí 145, 564 01 Žamberk
Termín inspekční činnosti:	9. a 10. duben 2013

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zejména

- ♦ zjišťování a hodnocení personálních a materiálních podmínek vzdělávání, řízení školy
- ♦ zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků vzhledem k cílům stanoveným školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání,
- ♦ zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání.

Aktuální stav školy

Základní umělecká škola Petra Ebena, Žamberk (dále škola nebo ZUŠ) vykonává činnost ve čtyřech uměleckých oborech. Kapacita školy je stanovena na 582 žáků, v tomto školním roce je její naplněnost 88%. Zapsáno je celkem 511 žáků, z toho v oboru hudebním 378, výtvarném 65, tanečním 49 a literárně-dramatickém 19. Žáci jsou vzděláváni v přípravných ročnících I. i II. stupně, v sedmiletém základním studiu I. stupně a čtyřletém studiu II. stupně.

Základní umělecké vzdělávání je realizováno ve všech 1. a 2. ročnících podle Školního vzdělávacího programu ZUŠ Petra Ebena Žamberk, s motivačním názvem „Pojďte s námi učit se hrát, zpívat, tančit, malovat a paličkovat. Pro radost!“ (dále ŠVP ZUV). ZUŠ byla jednou z mála škol, která začala ověřovat tento dokument v praxi s ročním předstihem. Ve vyšších ročnících výuka probíhá podle učebních dokumentů vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro jednotlivé umělecké obory v období let 1995 až 2004. Vzdělávání ve škole zajišťuje celkem 28 pedagogických pracovníků včetně ředitelky a jejího zástupce, 15 z nich jsou absolventy této školy. Míra kvalifikovanosti je přibližně 86%.

Významnou událostí byla ke dni 1. 1. 2011 změna zřizovatele školy, kterým se stalo místo Pardubického kraje Město Žamberk. Z podstatných materiálně-technických změn lze jmenovat výměnu oken a dveří ve stávající budově, která byla v minulém školním roce rozšířena o další zázemí, zejména o pět učeben. Ty vznikly propojením prostorů se sousedním domem v I. poschodí. Výuka v nich byla zahájena v lednu 2012. ZUŠ tak mohla opustit odloučené pracoviště v budově *U Pešanů*. Rekonstrukci hradil zřizovatel formou předplaceného nájemného, kompletně nové vybavení bylo pořízeno z finančních prostředků školy.

O své činnosti škola informuje zejména na průběžně aktualizovaných internetových stránkách www.zus-zamberk.cz, na vývěsce školy, v *Žamberských listech* či regionálním tisku. Příležitostně používá pětijazyčný propagační materiál, který je funkční i při zájezdech do ciziny. Školu prezentuje vlastní logo v podobě kresby sluníčka.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Základní obsah vzdělávání vyplývá z platných učebních dokumentů. Zcela výjimečná je nabídka studijního zaměření *Kreslení a tvorba paličkovaných krajk*, která navazuje na staletou tradici ručně paličkované krajky v podhůří Orlických hor. V průběhu školního roku bylo vyučování obohacováno řadou veřejných akcí pořádaných v prostorách školy i mimo ni (např. koncerty včetně výchovných, třídní besídky, vernisáže, vystoupení literárně-dramatického oboru, taneční pořady). Významné jsou každoroční výměnné nebo společné akce mezi ZUŠ a některou zahraniční školou, které navazují zejména na partnerské aktivity města Žamberku a Pardubického kraje (Německo, Rakousko, Itálie) či vycházejí z podnětu Evropského svazku hudebních škol, jehož je ZUŠ společně s přátelskými školami z Německa, Lucemburska, Francie a Ruska členem od září 2010. Veškeré doplňkové činnosti školy rozšiřují možnosti vhodného společenského vyžití žáků, motivují je ke zdravé soutěživosti, posilují jejich sebevědomí a touhu dosáhnout co nejlepších výsledků.

Průběh vzdělávání byl hodnocen ve vybraných vyučovaných předmětech hudebního a výtvarného oboru. Kvalita přípravy a vlastní realizace vzdělávacího procesu byla u všech pedagogů na velmi dobré odborné úrovni a respektovala zásadní didaktické postupy

s ohledem na osobnost žáka. Výuka probíhala v demokratickém prostředí, v příznivém sociálním klimatu a vycházela ze vstřícného přístupu učitelů k žákům.

V hudebním oboru vyučující vedli žáky k vědomému upevnování primárních psychohygienických návyků, které jsou nezbytně nutné pro zvládnutí základních manuálních dovedností (např. držení těla, uvolnění zádového svalstva, dýchání) a kultivovanému projevu. U vyšších ročníků, zejména v souborové hře a při přípravě absolventů na veřejné vystoupení, kladli vyučující potřebné nároky na jejich scénický zjev, praktické využití již získaných pódiových zkušeností a správný výrazový projev. Žáci byli vedeni také k ohleduplnosti a kolegialitě. Učitelé respektovali psychickou vyspělost a úroveň interpretačních schopností žáků. Přiměřeným způsobem kladli důraz na osvojování a procvičování probíraného učiva a vedli je k samostatné práci s chybou. Prostřednictvím znalostí z hudební nauky posilovali jejich rytmické cítění, ověřovali si míru zvládnutí dříve získaných dovedností a v neposlední řadě dbali na správné používání odborné terminologie. Vyučující využívali při řešení problémů vlastní hry na nástroj, čímž účinně posílili žákovu vnímavost a schopnost daný problém zvládnout. Časově efektivní rozvržení výuky umožňovalo žákům nad zadaným úkolem přemýšlet a koncentrovat svou psychiku tak, aby byli schopni účelně argumentovat a usměrňovat svůj temperament. Ve všech navštívených hodinách byl vytvořen relaxační časový prostor, který učitelé využívali k diskusi o struktuře a obsahu hraného repertoáru, ověřovali si, zda je žák dostatečně schopen rozeznat jeho kvalitu, a to jak z pohledu historického, tak i společensky konzumního. V průběhu výuky žáci prokázali odpovídající vědomosti z hudební teorie. V komorní hře jednoznačně dokladovali vysokou míru odpovědnosti za společné zvládnutí hraného, technicky i výrazově velmi náročného repertoáru. Dokladem dobrého zvládnutí osobnostně sociálních kompetencí celého komorního souboru bylo jeho vynikající umístění v krajském kole celostátní soutěže ZUŠ v letošním školním roce.

Zhlédnutá výuka předmětu Přípravné výtvarné výchovy I. stupně byla zaměřena na modelování a práci s keramickou hlinou. Před zahájením výuky učitel zkontroloval, zdali každý žák má odpovídající pracovní oblečení a potřebné pomůcky. V úvodu výuky byli všichni srozumitelným způsobem seznámeni s tématem a cílem vzdělávací lekce. Stavba hodin měla standardní podobu. Při zadávání úkolu vyučující dbal na srozumitelnost výkladu a pečlivě vysvětlení pracovních postupů. V průběhu vyučování měli žáci pracovat s jednoduchými pomůckami a nástroji. Pedagog je důrazně upozornil na dodržování bezpečnosti při práci. Pochopení zadaného úkolu a postupů si učitel ověřil u každého žáka a v případě potřeby překontroloval jeho pomůcky i používaný materiál. Náročnost zadaného úkolu byla přiměřená a odpovídala jejich celkovým schopnostem i manuálním dovednostem. Individuálním přístupem a zejména volbou komunikace vyučující vytvořil v celé skupině příznivou pracovní atmosféru, která pozitivně ovlivnila veškeré aktivity žáků. Maximální pozornost věnoval činnostem, při kterých žáci používali jednoduché nástroje (modelovací podložka, váleček, ořezávací špachtle apod.). Cílevědomě podporoval pracovní zaujetí a v případě potřeby citlivě usměrňoval jejich temperament. Jakýkoli dokončený úkon vyhodnocoval u každého žáka zvláště a motivoval jej k dalšímu postupu. Pozitivně laděné hodnocení podporovalo kreativitu žáků. Časová dotace byla dodržena a využití pracovního času bylo efektivní. Výtvarný obor úzce spolupracuje s ostatními obory ZUŠ. V rámci veřejných vystoupení či školních projektů zpestřuje jejich klima a dotváří tak celkový obraz o možnostech a hodnotě základního uměleckého vzdělávání.

Kvalitní pedagogická práce vyučujících, promyšlená motivace a účelné posilování uměleckých, osobnostně sociálních a kulturních kompetencí jednotlivých žáků se velmi

pozitivně odráží v celkových výsledcích vzdělávání, které jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány, a to jak vedením školy, tak i rodiči, zřizovatelem a širokou veřejností. Důležitými ukazateli v tomto směru jsou přehrávky a předzpívky, které učitelé využívají také k sebehodnocení žáků, a ročníkové postupové zkoušky. Žáci se každoročně úspěšně účastní řady přehlídek a soutěží, jež jsou pořádány různými společenskými organizacemi, nadacemi a základními uměleckými školami. Někteří absolventi studují na středních či vysokých školách uměleckého, pedagogicko-uměleckého nebo technicko-výtvarného zaměření. Mnozí dále působí na profesionální úrovni ve svém zaměření, podílejí se na organizaci kulturních akcí regionálního nebo místního rozsahu. Svou činností tak posilují povědomí o ZUŠ, kterou navštěvovali a kultivují své blízké okolí.

Škola v rámci prezentace výsledků vzdělávání a svého rozvoje kooperuje s mnohými významnými partnery. Zejména usiluje o přátelské vztahy s rodičovskou veřejností, která je nejen informována o vzdělávání žáků, ale je také zvána na mnohé aktivity školy (např. koncerty, výstavy, představení). Z vyjádření ředitelky školy vyplynulo, že součinnost se zřizovatelem je na velmi dobré úrovni, mj. se podílel na zkvalitnění podmínek pro vzdělávání žáků. V rámci oblasti *Mládežnické projekty zájmové* poskytl příspěvky na zájezdovou činnost dechovky (reprezentace města), krajkářskou přástvu a na setkání mladých akordeonistů pěti zemí. Škola se významně podílí na společenském životě města. Tradiční spolupráce je se všemi typy místních škol, s Městským kulturním podnikem FIDIKO, Městským muzeem Žamberk, základními uměleckými školami v regionu.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola vytváří podmínky pro rovný přístup žáků ke vzdělání. Dostatečně informuje širokou veřejnost o jejich přijímání do přípravných i prvních ročníků všech uměleckých oborů. V místních mateřských školách provádí průzkum hudebnosti, vybrané děti dostanou pozvánku k zápisu. Pozitivem přijímacího řízení do všech oborů základního uměleckého vzdělávání je skutečnost, že kritéria jsou každoročně přehodnocována a podle potřeby doplňována. Stanovené podmínky pro určený školní rok zohledňují aktuální zájem potenciálních žáků, jejich schopnosti, dovednosti i umělecké předpoklady. Přihlížejí i k místním společenským trendům. Vzdělávání je umožněno i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

ŠVP ZUV je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání (RVP ZUV). V průběhu inspekční činnosti byly odstraněny drobné nedostatky v jednoznačném používání odborné terminologie a specifikaci obsahu napříč ročníkově vyučovaných předmětů. V současné době vedení školy ŠVP ZUV vyhodnocuje a zobecňuje veškeré získané poznatky, které budou do dokumentu zakomponovány ke dni účinnosti od 1. 9. 2013.

Ředitelka školy má mnoholetou praxi ve vedoucí funkci. Dlouhodobé zkušenosti, znalosti ze studia školského managementu na vysoké škole i vlastní iniciativa se příznivě promítají do uplatňovaných prvků řízení školy. Výsledkem je funkční informační systém, účelně nastavená organizační struktura včetně delegovaných pravomocí a úkolů na ostatní pedagogické pracovníky. Ředitelka školy jmenovala kromě svého zástupce také vedoucí učitelku hudebního oboru a dále vedoucí pěti předmětových komisí. Účinným nástrojem vedení školy je pravidelná kontrolní a hospitační činnost ředitelky. Nezastupitelné místo mají i efektivní jednání pedagogické rady a operativní porady, které se konají jednou

za čtrnáct dní. Znatelná je pozitivní pracovní atmosféra a kvalitní pedagogická činnost vyučujících, kteří jsou motivováni ke společnému plnění stanovených cílů. Při plánování další činnosti školy ředitelka vychází z výsledků hodnotících procesů. Provedená SWOTT analýza, při níž bylo využito rovněž hodnocení žáky, rodiči a bývalými studenty ZUŠ, byla i podkladem k tvorbě ŠVP ZUV a Dlouhodobého plánu rozvoje školy.

Vedení povinné dokumentace a organizace vzdělávání jsou v souladu s platnými právními předpisy. Matrika školy je přehledně vedena a nadstandardním způsobem poskytuje veškeré potřebné informace. Mimořádně kvalitně jsou ve všech realizovaných oborech, na základě podnětů pedagogů, upraveny katalogy o průběhu vzdělávání. Umožňují okamžitě získat ucelené informace nejen o klasifikaci žáka, ale i o přidělených hodinových dotacích jednotlivých předmětů, hodnocení a obsahu postupové zkoušky, účasti v soutěžích a významných vystoupeních v průběhu celého jeho studia. Tento dokument je kompatibilní s třídními knihami a dalšími doklady, ve kterých je sledován postup vzdělávání žáků v jednotlivých ročnících. Výroční zprávy přinášejí informace mj. o podmínkách, aktivitách školy i výsledcích vzdělávání.

Pedagogický sbor je z převážné části stabilizovaný a věkově různorodý. Míra nekvalifikovanosti výuky je nízká (14%). Po dokončení vysokoškolského studia jedné a příchodem dvou učitelek z mateřské dovolené bude oborná kvalifikovanost pedagogů 100%. Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, sama jim je příkladem. Vyučující mají možnost studia k prohloubení odborné kvalifikace či jejího získání, zúčastňují se seminářů souvisejících zejména s jejich specializací. Získané poznatky příznivě ovlivňují vzdělávací proces.

Prostorové a materiální podmínky jsou plně vyhovující pro naplňování realizovaných vzdělávacích programů. Podle potřeby a finančních možností školy je průběžně udržován a doplňován fond hudebních nástrojů, obnovovány jsou rovněž didaktické potřeby a pomůcky. Na zlepšení vybavení se škole daří získávat sponzorské dary a důležitou roli zde sehrává i Město Žamberk. Společné prostory budovy slouží k propagaci školy směřované přicházejícím žákům i rodičovské veřejnosti.

Škola usiluje o bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech, které pořádá. Její zaměření umožňuje předcházet sociálně patologickým jevům včetně šikany. Žáci byli prokazatelným způsobem seznámeni se školním řádem, v němž jsou uvedeny podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání žáků k základnímu uměleckému vzdělávání ředitelka školy respektuje rovný přístup.

Finanční zdroje umožňují realizaci ŠVP ZUV a dobíhajících vzdělávacích programů. Škola přijímá opatření k zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání, danou náplní základního uměleckého vzdělávání i svojí další činností podporuje zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků. Pro svoji činnost má odpovídající prostorové zázemí a materiální podmínky, které podle možností stále zlepšuje.

Personální obsazení školy má z pohledu odborné kvalifikovanosti dobrou úroveň. Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, její cílená koncepční a řídicí práce směřuje ke zkvalitňování poskytovaného vzdělávání a trvalému posunu školy.

ŠVP ZUV je zpracován v souladu s ustanovením školského zákona a zásadami RVP ZUV. Realizované vzdělávání koresponduje se záměry kurikulární reformy uměleckého školství, rozvíjí a kultivuje osobnost žáků po stránce umělecké, osobnostně sociální i kulturní. Jeho organizace byla přizpůsobena možnostem a potřebám jednotlivých žáků. Vyučování probíhalo v pozitivně laděném pracovním klimatu.

ZUŠ prezentuje výsledky vzdělávání na veřejnosti, úspěšně se účastní soutěží a přehlídek, pořádá řadu kulturních akcí či se na nich organizačně podílí. Její činnost pozitivně ovlivňuje spolupráce s četnými partnery a zahraničními školami.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina základní umělecké školy s platností od 1. 1. 2011
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Praha ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2011, čj. 31 167/2010-21
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 9. 1979
4. Potvrzení ve funkci ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2012
5. Výkaz o základní umělecké škole S 24-01 ke dni 30. 9. 2012
6. Školní matrika žáků - školní rok 2012/2013
7. Příhlášky do základní umělecké školy Petra Ebena Žamberk – školní rok 2012/2013
8. Školní vzdělávací program ZUŠ Petra Ebena Žamberk, s motivačním názvem „Pojďte s námi učit se hrát, zpívat, tančit, malovat a paličkovat. Pro radost!“, čj. 44/2012/CH, s účinností od 1. 9. 2012
9. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku v hudebním oboru - školní rok 2012/2013 (nahodilý výběr)
10. Třídní knihy pro kolektivní výuku ve všech uměleckých oborech - školní rok 2012/2013 (nahodilý výběr)
11. Rozvrhy hodin všech pedagogů - školní rok 2012/2013
12. Rozvrh hodin podle žáků a vyučovaných předmětů - školní rok 2012/2013
13. Výkaz žáků a vyučovaných hodin za školní rok 2012/2013
14. Školní řád s účinností od 3. 9. 2012
15. Organizační řád s platností od 3. 1. 2012
16. Plán práce školy pro školní rok 2012/2013
17. Dlouhodobý plán rozvoje školy ze dne 3. 9. 2012
18. Výroční zprávy za školní roky 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013
19. Jmenný seznam zaměstnanců školy pro školní rok 2012/2013 ke dni inspekce
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2012/2013
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
22. Dokumentace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2012/2013
23. Kniha úrazů s platností od roku 2000 s posledním zápisem ze dne 1. 2. 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasláá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 25. 4. 2013

(razítko)

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka	Jindrová v. r.
Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice	Nováková v. r.
PhDr. Richard Šafařík, přizvaná osoba	Richard Šafařík v. r.
Tat'ána Novotná, přizvaná osoba	Tat'ána Novotná v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Žamberku dne 29. 4. 2013

(razítko)

PhDr. Hana Chvátílová, ředitelka školy	Hana Chvátílová v. r.
--	-----------------------